

QP Code : 11750

(OLD COURSE)

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Q.No.1 is **compulsory**.
(2) Attempt any **four** questions from Q.No.2 to Q.No.7.
(3) **Answer to each** question must begin on a **new page**.
(4) **All** questions carry **equal** marks.

1. Explain any **four** of the following concepts : 20
- (a) Corporate strategy
 - (b) Mission
 - (c) Micro environment
 - (d) Customer value
 - (e) Positioning
 - (f) Core and Augmented Product
 - (g) Services
2. (a) Explain various functional strategies. 10
(b) Discuss the BCG model in detail. 10
3. (a) Discuss the business strategies of defender and analyser as proposed by Miles and Snow. 10
(b) What are the factors to be considered in formulating business objectives ? 10
4. (a) Explain Porter's five forces model. 10
(b) Discuss in brief the bases of market segmentation. 10
5. (a) What are the strategies that can be followed to build a strong brand ? 10
(b) Describe the factors that influence the pricing of a product. 10
6. (a) Define logistics. Explain various logistics functions. 10
(b) Explain the significance of marketing metrics. 10

7. Case Study :

The Indian Railways has been facing tough competition from the aviation industry. Low cost air lines are offering air travel at lower fares to the customers. Customers are offered various facilities such as pay for services that are used, low base fare, advance booking etc. which has made the air travel affordable to middle class. Indian Railways has been observing that its most loyal passengers consisting of middle class, have already started switching over to air-travel. This is creating a serious problem for fully air-conditioned trains

[TURN OVER

such as Rajdhani and Duronto Express. The advantage that Railways has is that it has a huge network connecting even smaller cities and towns, as compared to airlines.

Question :

- (a) What according to you, are the challenges that the Indian Railway are facing currently ? 05
- (b) What according to you, are the advantages that Indian Railways have over airline industry ? 05
- (c) Suggest some measures to be adopted by the railways to improve its services, so as to attract and retain customers. 10

(जुना अभ्यासक्रम)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : (१) प्रश्न क्रमांक १ अनिर्वाय आहे.
 (२) प्रश्न क्रमांक २ ते प्रश्न क्रमांक ७ मधून कोणतेही ४ प्रश्न सोडवा
 (३) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर नवीन पानावरच सुरु करावे.
 (४) सर्व प्रश्नास समान गुण आहेत.
 (५) मूळ इंग्रजी प्रश्न प्रमाण मानावेत.

१. खालीलपैकी कोणत्याही चार संकल्पना स्पष्ट करा. २०
- (अ) संघटनीय डावपेच
 (ब) ध्येय विधान
 (क) सूक्ष्म पर्यावरण
 (ड) ग्राहकासाठी वस्तूचे मूल्य
 (इ) स्थिती धोरण
 (फ) अत्यंत महत्वाच्या आणि वाढ झालेल्या वस्तू
 (ज) सेवा
२. (अ) विविध कार्यात्मक डावपेच स्पष्ट करा.
 (ब) बी.सी.जी. मॉडेलची विस्तृतपणे चर्चा करा. १०
३. (अ) माईल्स आणि स्नो यांनी सुचवल्याप्रमाणे प्रतिकार करणारा आणि परिक्षण करणारा यांच्या व्यावसायिक डावपेचांची चर्चा करा. १०
 (ब) व्यवसायाची उद्दिष्ट्ये बनविताना कोणते घटक विचारात घ्यावे लागतात ? १०
४. (अ) पोर्टर यांचे फाईव्ह फोर्सेस मॉडेल स्पष्ट करा. १०
 (ब) बाजारपेठ विभाजनाच्या आधारांची थोडक्यात चर्चा करा. १०

[TURN OVER

५. (अ) सक्षम मुद्रा (ब्रँड) बनविताना कोणते डावपेच उपयोगात आणले जाऊ शकतात ?
 (ब) वस्तूच्या किमतीवर परिणाम करणारे घटक विषद करा.

१०

१०

६. (अ) पुरवठा पध्दती (Logistics) याची व्याख्या करा. पुरवठा पध्दतीची विविध कार्ये स्पष्ट करा.
 (ब) विपणन मीटर मापनाचे महत्व स्पष्ट करा.

१०

१०

७. व्यष्टी अध्ययन :

भारतीय रेल्वेला हवाई उद्योगाबरोबरच्या स्पर्धेशी जबरदस्त मुकाबला करावा लागत आहे. एअरलाईन्स हवाई वाहतुकीसाठी शक्य तितके कमी भाडे ग्राहकासाठी आकर्षित आहे. ते ग्राहकांना विविध सुविधा पुरवित आहे जसे कमी दराने भाडे आकारणे, अगीम तिकीट बुक करणे इ. त्यामुळे मध्यम वर्गाला हवाई वाहतुक परवडते. भारतीय रेल्वेच्या लक्षात आले आहे की त्यांचे एकनिष्ठ प्रवासी जसे मध्यम वर्ग, वरिष्ठ मध्यम वर्ग आणि कनिष्ठ वर्गातील प्रवाशांपैकी मध्यम आणि वरिष्ठ मध्यम वर्गातील प्रवासी हवाई वाहतुकीकडे वळले आहेत. त्यामुळे वातानुकूलित ट्रेन जसे राजधानी आणि दुरान्तो एक्सप्रेस करीता विचार करण्याजोगा प्रश्न निर्माण होत आहे. फायदा एवढाच आहे की हवाई वाहतुकीच्या तुलनेत रेल्वेचे फार मोठे जाळे छोट्या गावाना आणि शहरांना जोडत आहे.

प्रश्न :

- (अ) तुमच्या मते भारतीय रेल्वे कोणत्या आवाहनांना सद्यस्थितीत तोंड देत आहे ?
 (ब) तुमच्या मते भारतीय रेल्वेचे हवाई वाहतुक उद्योगाच्या तुलनेत कोणते फायदे आहेत ?
 (क) ग्राहकांना आकर्षित करण्यासाठी आणि टिकवून ठेवण्यासाठी व रेल्वेच्या सेवा सुधारण्यासाठी काही उपाय सूचवा.

०५

०५

०५